

Acil Serviste Yanık Hastasına Yaklaşım

İsmail ALTINTOP¹

YANIKLARA İLK MÜDAHALE

Yanık bakımı, yaralanmanın olduğu yerde başlamalı ve en yakın yanık merkezine veya ileri yaşam desteği özelliğine sahip en yakın acil servise nakledilmelidir. Yanık hastalarının hastane öncesi ve acil servise başvurusu, müdahalenin hızlı ve etkili olması önemlidir. İlk değerlendirme sonrasında, yanık kaynağının uzaklaştırılması gereklidir. Ekstremitelerde yanıklarında yüzük, bilezik gibi takıların çıkarılması gereklidir. Giysiler mümkünse çıkarılmalıdır. Yanık yüzeyi; mümkünse kuru, temiz bir malzeme (plastik streç film, merhem ile emdirilmiş gazlı bez veya uygun yanık malzemesi) ile örtülmelidir. Yanığa bağlı yüzeyler hipotermiden korunmalıdır. Ekstremiteler elevasyonda tutulmalıdır (Ödemin engellenmesi). İlk müdahale anında hastalar panik bir durum içindedirler. Bu nedenle hastalar sakinleştirilmeli ve bilgilendirilmelidir. Sakin ve gürültüsüz bir ortama alınarak pansumanları yapılmalıdır.

Sıcağa bağlı yanıklar ile radyasyon ve inhalasyon yanıkları da benzerdir. Yüz yanıklarında inhalasyon yanıklarından şüphelenilmelidir. İnhalasyon yanığı ölümcül olabilir. Kimyasal yanık maruziyeti durumunda hızla vücut bölgesine temas eden kontamine kıyafetler çıkarılmalıdır. Kimyasalın temizlenmesi ve 20 dk soğuk su ile yanığın soğutulması önemlidir.

¹ Doç. Dr. Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kayseri Devlet Hastanesi, Acil Tıp Kliniği, draltintop1@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Bosse GM, Wadia SA, Padmanabhan P. Hot asphalt burns: a review of injuries and management options. *Am J Emerg Med.* 2014;32(7):820-e1.
2. Hermans MHE. An introduction to burn care. *Adv Skin Wound Care.* 2019;32(1):9–18.
3. Clark C, Ledrick D, Moore A. Facial Burns. In *Treasure Island (FL)*; 2021.
4. Willmann D, Fu L, Melanson SW. Corneal Injury. In *Treasure Island (FL)*; 2021.
5. Lam NN, Huong HTX, Tuan CA. Knowledge on emergency management for burn and mass burn injuries amongst physicians working in emergency and trauma departments. *Ann Burns Fire Disasters.* 2018;31(2):138.
6. Schaefer TJ, Szymanski KD. Burn evaluation and management. 2017;
7. Schaefer TJ, Lopez ON. Burn Resuscitation And Management. *StatPearls [Internet]*. 2019;
8. Stiles K. Emergency management of burns: part 1. *Emerg Nurse.* 2018;26(1).
9. Dries DJ. Burn care: before the burn center. *BioMed Central*; 2020.